

Projekt z dnia 15 lipca 2011 r.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO¹⁾**

z dnia ..... 2011 r.

w sprawie przeprowadzania audytu zewnętrznego wydatkowania środków finansowych na naukę

Na podstawie art. 34 ust. 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki (Dz. U. Nr 96, poz. 615 oraz z 2011 r. Nr 84, poz. 455) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa sposób i tryb przeprowadzania audytu zewnętrznego wydatkowania środków finansowych na naukę, zwanego dalej „audytem”.

§ 2. 1. Audyt przeprowadza audytor, którym może być:

- 1) osoba spełniająca warunki określone w art. 286 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.²⁾);
- 2) osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, zatrudniająca przy przeprowadzaniu audytu osoby, o których mowa w pkt 1.

2. Audytorem nie może być:

- 1) podmiot zależny od audytowanego podmiotu;
- 2) podmiot dokonujący badania sprawozdania finansowego audytowanego podmiotu w okresie 3 lat poprzedzających audyt.

3. Audytowany podmiot dokonuje wyboru audytora na swój koszt, zgodnie z przepisami o zamówieniach publicznych.

§ 3. Celem przeprowadzenia audytu projektu, w którym całkowita wartość dofinansowania przekracza 2 mln zł, zwanego dalej „audytem projektu”, jest wydanie przez audytora opinii na temat:

- 1) wiarygodności danych liczbowych i opisowych zawartych w dokumentach związanych z realizowanym projektem;
- 2) realizacji wydatków i uzyskania założonych efektów zgodnie z wymaganiami zawartymi we wniosku, decyzji lub umowie;
- 3) poprawności dokumentowania i ewidencyjnego wyodrębnienia rzeczywistych operacji gospodarczych związanych z realizowanym projektem.

§ 4. Celem przeprowadzenia audytu jednostki naukowej, która otrzymuje środki na działalność statutową, zwanego dalej „audytem jednostki”, lub audytu Narodowego Centrum Nauki albo Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, zwanego dalej „audytem centrum”, jest wydanie przez audytora opinii na temat:

¹⁾ Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego kieruje działem administracji rządowej – nauka, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 marca 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego (Dz. U. Nr 63, poz. 324).

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2010 r. Nr 28, poz. 146, Nr 96, poz. 620, Nr 123, poz. 835, Nr 152, poz. 1020, Nr 238, poz. 1578 i Nr 257, poz. 1726.

- 1) wiarygodności danych liczbowych i opisowych zawartych w dokumentach związanych z prowadzoną przez jednostkę naukową działalnością naukową;
- 2) poprawności dokumentowania i ewidencyjnego wyodrębnienia rzeczywistych operacji gospodarczych oraz opracowania sprawozdań;
- 3) adekwatności, skuteczności i efektywności systemu zarządzania i kontroli audytowanego podmiotu w obszarze działalności objętym audytem.

§ 5. Kierownik audytowanego podmiotu zapewnia warunki niezbędne do sprawnego przeprowadzenia audytu, a w szczególności udostępnia obiekty, urządzenia i dokumenty oraz umożliwia bezzwłoczne udzielanie informacji i wyjaśnień przez pracowników audytowanego podmiotu.

§ 6. Audytor ma prawo wglądu do związanych z przeprowadzaniem audytu informacji i danych, w tym zawartych na elektronicznych nośnikach informacji, oraz do wykonywania z nich kopii, odpisów, wyciągów, zestawień lub wydruków, z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych oraz tajemnic ustawowo chronionych.

§ 7. Pracownicy audytowanego podmiotu, na żądanie audytora, udzielają informacji i wyjaśnień oraz potwierdzają "za zgodność z oryginałem" kopie dokumentów i sporządzają z nich odpisy, wyciągi, zestawienia oraz wydruki.

§ 8. Audyt projektu obejmuje w szczególności sprawdzenie:

- 1) zgodności realizacji projektu z umową;
- 2) poprawności księgowania wydatków poniesionych w ramach realizowanego projektu, ich zasadności, sposobu udokumentowania i wyodrębnienia w ewidencji księgowej;
- 3) płatności z rachunku bankowego wydatków związanych z projektem;
- 4) wiarygodności i terminowości sprawozdań z realizacji projektu;
- 5) terminowości rozliczania otrzymanych środków finansowych na naukę;
- 6) sposobu monitorowania realizacji celów projektu;
- 7) sposobu archiwizacji dokumentacji dotyczącej projektu;
- 8) przestrzegania przepisów o rachunkowości, zamówieniach publicznych i finansach publicznych, w tym w zakresie przestrzegania dyscypliny finansów publicznych;
- 9) funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej;
- 10) realizacji wniosków i zaleceń z wcześniejszych kontroli i audytów.

§ 9. Audyt projektu rozpoczyna się po zrealizowaniu co najmniej 50 %, a przed zrealizowaniem 80% planowanych wydatków związanych z projektem i kończy się przed złożeniem końcowego sprawozdania z realizacji projektu.

§ 10. 1. Audyt jednostki obejmuje sprawdzenie działalności tej jednostki w jednym roku przypadającym w okresie 3 lat poprzedzających rok przeprowadzenia audytu, wybranym przez audytora na podstawie przeprowadzonej analizy ryzyka.

2. Audyt jednostki obejmuje w szczególności sprawdzenie:

- 1) podstaw prawnych jej działalności;
- 2) poprawności polityki rachunkowości i funkcjonowania procedur kontroli finansowej;
- 3) realizacji planu rzeczowo-finansowego oraz budżetu;
- 4) rzetelności danych zawartych we wnioskach o przyznanie środków finansowych na naukę;
- 5) jej ankiety;

- 6) sposobu dokumentowania i zatwierdzania wyników prowadzonej działalności badawczo-rozwojowej;
- 7) przestrzegania przepisów o rachunkowości, zamówieniach publicznych i finansach publicznych, w tym przestrzegania dyscypliny finansów publicznych;
- 8) poprawności ewidencji księgowej;
- 9) wyodrębnienia w ewidencji księgowej wydatków realizowanych ze środków finansowych na naukę;
- 10) celowości i zasadności wydatków sfinansowanych ze środków finansowych na naukę;
- 11) funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej;
- 12) realizacji wniosków i zaleceń z wcześniejszych kontroli i audytów.

§ 11. 1. Audyt centrum obejmuje sprawdzenie jego działalności w jednym roku, przypadającym w okresie 3 lat poprzedzających rok przeprowadzenia audytu, wybranym przez audytora na podstawie przeprowadzonej analizy ryzyka.

2. Audyt centrum obejmuje w szczególności sprawdzenie:

- 1) podstaw prawnych jego działalności;
- 2) poprawności polityki rachunkowości;
- 3) realizacji rocznego planu finansowego;
- 4) wniosków o dotacje;
- 5) sposobu dokumentowania i zatwierdzania wyników działalności;
- 6) przestrzegania przepisów o zamówieniach publicznych, finansach publicznych i rachunkowości, w tym przestrzegania dyscypliny finansów publicznych;
- 7) poprawności ewidencji księgowej;
- 8) wyodrębnienia w ewidencji księgowej wydatków realizowanych z dotacji;
- 9) celowości i zasadności wydatków sfinansowanych z dotacji;
- 10) funkcjonowania systemu kontroli zarządczej;
- 11) realizacji wniosków i zaleceń z wcześniejszych kontroli i audytów.

§ 12. W przypadku gdy przeprowadzenie audytu wymaga specjalistycznej wiedzy, umiejętności lub kwalifikacji, audytor może powołać, na swój koszt, rzeczoznawcę.

§ 13. 1. Na podstawie zebranych dowodów audytor sporządza pisemne sprawozdanie z audytu, zwane dalej "sprawozdaniem".

2. Sprawozdanie określa, czy otrzymane środki finansowe na naukę zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem i przepisami prawa oraz czy księgi rachunkowe są prowadzone prawidłowo.

3. Audytor jest obowiązany zachować poufność i nie naruszać tajemnic przedsiębiorstw w rozumieniu przepisów o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji.

§ 14. Sprawozdanie zawiera w szczególności:

- 1) datę sporządzenia;
- 2) nazwę i adres audytowanego podmiotu;
- 3) nazwę i numer projektu;
- 4) oświadczenie audytora o niezależności od audytowanego podmiotu;
- 5) imiona, nazwiska i określenie uprawnień audytorów;
- 6) cele audytu;
- 7) podmiotowy i przedmiotowy zakres audytu;
- 8) termin, w którym przeprowadzono audyt;

- 9) zwięzły opis działań audytowanego podmiotu w obszarze objętym audytem;
- 10) zwięzłą ocenę sytuacji ekonomicznej audytowanego podmiotu;
- 11) informację o wynikach badania sprawozdania finansowego audytowanego podmiotu, w przypadku gdy obowiązek jego badania wynikał z innych przepisów;
- 12) ocenę adekwatności, skuteczności i efektywności systemu zarządzania i kontroli w obszarze działalności audytowanego podmiotu objętym audytem;
- 13) informację o metodzie doboru i wielkości próby do badania;
- 14) zaprezentowanie wyników badania, w tym obszarów objętych audytem, w których stwierdzono nieprawidłowości;
- 15) określenie nieprawidłowości w działalności audytowanego podmiotu oraz analizę ich przyczyn i skutków;
- 16) zalecenia w sprawie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości w działalności audytowanego podmiotu;
- 17) podpisy audytorów albo osób reprezentujących audytora, jeżeli audytorem jest osoba prawna albo jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej.

§ 15. 1. Sprawozdanie wraz z pozostałą dokumentacją audytu jest przekazywane audytowanemu podmiotowi w terminie 7 dni od dnia zakończenia audytu.

2. Dokumenty, o których mowa w ust. 1, audytowany podmiot przechowuje przez okres 5 lat od dnia ich otrzymania.

§ 16. Audytowany podmiot przekazuje ministrowi właściwemu do spraw nauki jeden egzemplarz sprawozdania oraz ewentualne stanowisko do ustaleń zawartych w sprawozdaniu, w terminie 21 dni od dnia otrzymania sprawozdania.

§ 17. Audytor jest obowiązany do udzielania wyjaśnień w zakresie objętym audytem ministrowi właściwemu do spraw nauki oraz upoważnionym przez niego osobom.

§ 18. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia³⁾.

MINISTER NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

**Za zgodność pod względem
prawnym i redakcyjnym**

ZASTĘPCA DYREKTORA
Departamentu Legislacji i Prawnego
Katarzyna PEŹCZYŃSKA-KARBOWIŃSKA

³⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 września 2007 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania audytu zewnętrznego wydatkowania środków finansowych na naukę (Dz. U. Nr 170, poz. 1197), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia na podstawie art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. – Przepisy wprowadzające ustawy reformujące system nauki (Dz. U. Nr 96, poz. 620 i Nr 155, poz. 1036).

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania audytu zewnętrznego wydatkowania środków finansowych na naukę wykonuje upoważnienie zawarte w art. 34 ust. 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki. Aktualnie w tym zakresie obowiązuje rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 września 2007 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania audytu zewnętrznego wydatkowania środków finansowych na naukę (Dz. U. Nr 170, poz. 1197).

W związku z tym, że zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy o zasadach finansowania obowiązkowemu zewnętrznemu audytowi finansowemu podlegają Narodowe Centrum Nauki oraz Narodowe Centrum Badań i Rozwoju w projekcie rozporządzenia dodano przepisy dotyczące celu przeprowadzania audytu w NCN i NCBiR (§ 4) oraz zakres tego audytu (§ 11). Audyt w Narodowym Centrum Nauki i Narodowym Centrum Badań i Rozwoju ma na celu zapewnienie o prawidłowości ich funkcjonowania oraz poprawności wydatkowania środków przekazywanych z budżetu państwa i w tym zakresie będą one podlegać audytowi.

Nowe rozwiązania proponowane w projekcie uwzględniają w celach audytu jednostki naukowej lub audytu centrum ocenę adekwatności, skuteczności i efektywności systemu zarządzania i kontroli audytowanego podmiotu w obszarze działalności objętym audytem.

W przypadku audytu projektów zmianie w stosunku do aktualnego stanu prawnego uległ przepis dotyczący stopnia zaawansowania realizacji projektu w momencie rozpoczęcia audytu.

Ujednolicono również termin przechowywania sprawozdania z audytu oraz dokumentacji audytu (5 lat od dnia otrzymania sprawozdania).

Audytowany podmiot jest zobowiązany, w terminie 21 dni od dnia otrzymania sprawozdania z audytu, do przekazania ministrowi właściwemu do spraw nauki jednego egzemplarza sprawozdania. Do sprawozdania może być dołączone stanowisko audytowanego podmiotu, w którym może on się odnieść do ustaleń zawartych w sprawozdaniu.

Proponuje się, aby projektowane rozporządzenie weszło w życie w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Opinia o zgodności projektu rozporządzenia z prawem Unii Europejskiej

Projektowana regulacja nie jest objęta zakresem prawa Unii Europejskiej.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje projektowana regulacja

Rozporządzenie jest adresowane do jednostek naukowych, które otrzymują środki finansowe na działalność statutową, podmiotów realizujących projekty, których całkowita wartość dofinansowania przekracza 2 mln zł oraz Narodowego Centrum Nauki i Narodowego Centrum Badań i Rozwoju.

2. Konsultacje społeczne

Projekt rozporządzenia został skierowany do zaopiniowania następującym partnerom społecznym: Ogólnopolskiemu Porozumieniu Związków Zawodowych, Forum Związków Zawodowych, Pracodawcom Rzeczypospolitej Polskiej, Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych „Lewiatan”, Związkowi Rzemiosła Polskiego, Business Centre Club, Radzie Szkolnictwa Wyższego i Nauki Związku Nauczycielstwa Polskiego, Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”, Stowarzyszeniu Audytorów Wewnętrznych Szkół Wyższych.

Ponadto rozporządzenie zostało przesłane do zaopiniowania następującym podmiotom: Parlamentowi Studentów RP, Radzie Głównej Szkolnictwa Wyższego, Państwowej Komisji Akredytacyjnej, Radzie Głównej Instytutów Badawczych, Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich, Konferencji Rektorów Zawodowych Szkół Polskich, Konferencji Rektorów Publicznych Szkół Zawodowych, Polskiej Akademii Nauk, a także Radzie Narodowego Centrum Badań i Rozwoju oraz Radzie Narodowego Centrum Nauki.

Projekt rozporządzenia został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie internetowej Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

3. Wpływ projektowanej regulacji na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie spowoduje skutków finansowych dla budżetu państwa ani dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

4. Wpływ projektowanej regulacji na rynek pracy

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

5. Wpływ projektowanej regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

6. Wpływ projektowanej regulacji na sytuację i rozwój regionalny

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionalny.